
tijden van nood. Dit is volgens Beerling uiterst actueel: 'Eerst het thans levende geslacht heeft weer het twijfelachtige voorrecht van wellicht geplaatst te worden voor een verpletterend-benarde nationale situatie als waaruit het Wilhelmus geboren werd en waaruit het *herboren* kan worden.'⁸⁸

Bijzonderheden

Op 16 april was de vierde aflevering van *Het Kouter* verschenen. Van de vier artikelen handelden er twee over de oorlogsdreiging. Banning schrijft over 'Opvoeding tot eenzaamheid': 'Er is ook in mij, als in ieder mens, zorg en angst voor de toekomst. Tsjecho-Slowakije, Polen, Finland, Denemarken, Noorwegen hebben diepe indruk gemaakt, en nog lang niet zijn de demonen van deze tijd aan banden gelegd, nog lang niet is de lawine uitgeraasd.' Men moet zich voorbereiden op lijden en eenzaamheid. Beerling betoogt in een uitgebreid artikel 'Duitschland en het Westen' dat Duitsland een Europees probleem is: wij dragen allen schuld (Versailles) en zullen moeten veranderen. 'Daaraan zal de vrede van straks niets veranderen.'⁸⁹ Twee van de vijf recensies behandelen boeken van P. Geyl en Huizinga met opinies over de dreigende situatie.

Op 10 mei viel Duitsland Nederland binnen, dat na een week capituleerde. *Het Kouter* verscheen als gezegd eerst medio juni. Van Holk schrijft het eerste artikel, 'Wat nu?':

⁸⁸ HK 5 (1940), 113-115.

⁸⁹ HK 5 (1940), 117-121 (Banning); 139-149 (Beerling).

⁹⁰ HK 5 (1940), 153-160.

⁹¹ De gebonden jaargangen verschillen op dit punt. Het exemplaar van de Universiteitsbibliotheek Leiden telt 244 pagina's (tot en met de zevende aflevering): een exemplaar uit een privé-collectie tot mijn beschikking telt 308 pagina's (tot en met de laatste aflevering in oktober). Zowel de catalogus van de UB als van de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag vermelden onterecht bij de zesde jaargang de afleveringen 1-12 (*december*), als zouden zij meer in huis hebben dan in 1941 verschenen is.

'Nu Het Kouter voor het eerst weer verschijnt na het uitbreken van de oorlog, voelt de Redactie de behoefte, om allereerst een hartelijken groet aan de lezers te zenden, en als het ware een oogenblik hun aandachtige stilte op te roepen voor de gedachtenis aan hen, die gevallen zijn in den strijd – en van inkeer tot den Grond van alle gebeuren, om voor Hem stil te zijn. Wij weten niet, hoe in de thans zoo gewijzigde omstandigheden de toekomst van ons tijdschrift zal zijn; maar wij willen trachten ons geestelijk bezit op zoo zuiver mogelijke wijze te behoeden en verder te geven. Wij willen ons zelf blijven, maar open staan voor de veranderde problemen in een veranderde situatie.' En ter afsluiting: 'Laat ons trachten hoopvolle mensen te zijn, die den Droom weten te koesteren, welke de onzekerheid en donkerheid doorlicht met zijn zuivere stille stralen.'⁹⁰

1941

De zesde en laatste jaargang van *Het Kouter* is incompleet geëindigd. Er zijn negen afleveringen verschenen. Het aantal pagina's varieert, maar kent een gemiddelde van 30 per aflevering. Het totaal is 308.⁹¹ De zesde jaargang telt 33 artikelen en 17 boekbe-